

Широкого поширення набули такі програми і в країнах Європейського союзу. Так, у Швеції колективна участь працівників у прибутках і власності підприємств шляхом створення фондів працівників використовується профспілками як засіб контролю за приватною власністю і навіть за всією економікою. У ряді країн введені обмеження на участь в прибутках для окремих категорій працівників. Зокрема, у Великобританії в плани участі в прибутках не включені працівники, зайняті неповний робочий день (менше 20 годин на тиждень), а також ті, чий стаж роботи у фірмі менше 3-х років. У Франції цей термін обмежений двома роками для французів і п'ятьма роками для іноземних робітників [1, с. 131].

Системи участі працівників у прибутках в Україні ще не набули достатнього поширення. Важливим завданням держави на сьогодні є створення умов для зацікавлення вітчизняних власників у запровадженні таких програм на з урахуванням світового досвіду та особливостей національної економіки.

Література.

1. Гриньова В.М. Економіка праці та соціально-трудова відносина: [навчальний посібник] / В.М. Гриньова, Г.Ю. Шульга – К. : Знання, 2010. – 310 с.
2. Качан Є.П. Економіка праці і соціально-трудова відносина: [навчально-методичний посібник] / Є.П. Качан – Тернопіль : ТДЕУ, 2006. – 373 с.
3. Самолюк Н.М. Аналіз зарубіжного досвіду оплати праці й участі найманих працівників в результатах діяльності підприємств / Н.М. Самолюк // Вісник національного університету водного господарства та природокористування. – 2009. – № 3. – С. 86-92.
4. Трюхан О.А. Участь працівників у розподілі прибутку як форма соціального діалогу у сфері праці / О.А. Трюхан // Актуальні проблеми держави і права. – 2008. – Вип. 37. – С. 82-85.
5. Яценко О.І. Система преміювання як важливий елемент стимулювання праці персоналу підприємств / О.І. Яценко // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2006. – № 16. – С. 423-428.

ПРОДЬМА Ю.І.*

*Харківський національний технічний університет
сільськогосподарства імені Петра Василенка*

УДОСКОНАЛЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ СТРУКТУРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ОПТИМІЗАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ

На сьогодні наукове обґрунтування оптимальних розмірів галузей і спеціалізації сільськогосподарських підприємств важливим та актуальним напрямком є проведення господарсько-економічних досліджень.

Важлива роль у розробці та виборі раціональної системи ведення сільського господарства належить визначенню виробничої галузевої структури сільськогосподарських підприємств на рівні сільської місцевості.

Світовий досвід свідчить, що моделювання є важливим засобом для визначення оптимальної виробничої структури галузей рослинництва і тваринництва, перспективних обсягів виробництва і споживання сільськогосподарської продукції, розроблення планів розвитку аграрної сфери на різних рівнях управління [1].

Розроблені моделі будуть орієнтуватися на підтримку ефективного функціонування сільськогосподарського виробництва підприємств і пов'язані з імітацією, поразкою різних ситуацій в аграрній сфері.

* Науковий керівник – Краля В.Г., ст. викладач

На прикладі розробки оптимізаційних моделей виробничої структури сільськогосподарських підприємств планується моделювання аграрної сфери Шевченківського району. Оптимізаційні моделі, адаптуватимуться до умов розвитку виробництва, покажуть можливості поліпшення економічного стану сільськогосподарських підприємств, зокрема, це виразиться у збільшенні сумарного прибутку від реалізації продукції сільського господарства в порівнянні з фактичною величиною на 20-30 % залежно від вибору планового варіанту.

За 2005-2015 рр. середньооблікова чисельність працівників на підприємствах району скоротилася в 4 рази. На районному рівні посівна площа також зменшилась, відповідно посіви та обсяги реалізації також стали меншими. В умовах, що склалися в аграрній сфері необхідне прийняття заходів, які призведуть до поліпшення стану сільського господарства. Погіршення виробничих показників сільськогосподарських підприємств зумовило розробку нових економіко-математичних моделей, які будуть враховувати структурні зміни в сільській місцевості.

Алгоритм розробки оптимізаційних моделей виробничої структури сільськогосподарських підприємств включає етапи:

1. Формулювання постановки економіко-математичної задачі і вибір критерію оптимальності (максимуму прибутку, отриманого сільськогосподарськими підприємствами від реалізації продукції).
2. Визначення можливого переліку основних, додаткових, допоміжних обмежень, які використовуються в моделях.
3. Підготовка інформаційного забезпечення економіко-математичних моделей. Розв'язання задач для визначення можливих значень урожайності культур і продуктивності сільськогосподарських тварин.
4. Складання моделей для кожного підприємства в межах сільської території і їх реалізація.
5. Формальний і економічний аналіз результатів рішення оптимізаційної задачі.
6. Вибір і експертна оцінка оптимального варіанта розв'язання економіко-математичного завдання.
7. Побудова альтернативних сценаріїв розвитку аграрного виробництва на рівні сільської території [2].

Відповідно до оптимізаційних рішень в сільськогосподарських підприємствах передбачається розширення посівних площ. Скорочення посівів кормових культур і відповідне збільшення посівів під більш вигідні товарні культури на господарствах досягається шляхом введення раціональної структури кормовиробництва.

Зростання чисельності тварин досягається за рахунок більш збалансованого годування і формування оптимальних кормових раціонів.

Розраховані посівні площі, а також прогнозовані показники урожайності культур будуть забезпечувати збільшення обсягів реалізації рослинницької продукції. Перспективна продуктивність тварин і зростання поголів'я худоби визначають позитивну різницю у фактичних і оптимальних обсягах реалізації молока, м'яса[3].

Встановлення оптимальної виробничої структури сільськогосподарських галузей допомагає забезпечити значне підвищення економічної ефективності виробництва на підприємствах.

Література.

1. Стовба Є.В. Зарубіжний досвід у розвитку теорії та практики моделювання сільських територій / Є.В. Стовба // Міжний науковий журнал. – 2011. – № 5. – С. 57-61.
2. Берегова Г.І. Економіко-математичне моделювання: [Навчальний посібник] / Г.І. Берегова, А.Ю. Сидоренко. – Львів : УБС НБУ, 2008. – 140 с.
3. Бондар Н. Економіка підприємства: [Навчальний посібник] / Н. Бондар, В. Воротін, О. Гаєвський; за заг. ред. А.В. Калини. – К. : МАУП, 2006. – 350 с.
4. Чернявський А.Д. Антикризове управління підприємством: [Навчальний посібник] / А.Д. Чернявський. – К. : МАУП, 2006. – 256 с.
5. Пуцентейло П.Р. Ефективність виробництва в підприємницьких структурах / П.Р. Пуцентейло // Економіка АПК. – 2005. – № 6. – С. 51-57.

